

พืชในชุมชนมะปรางหวานทองประมุขนครนายก



อ.เมือง จ.นครนายก



ไม้ผล-ไม้ยืนต้น

- มะปรางเปรี้ยว
- มะปรางหวาน
- มะยงชิด
- กระท้อน
- มะขามยักษ์
- มะม่วง
- ทุเรียน
- เสาวรส



พืชผัก-ผักพื้นบ้าน

- ชะมวง
- มะตูมแขก
- แต้ว
- เหลียง
- มะนาว
- มะละกอ
- หน่อไม้หวาน



ไม้ดอก-ไม้ประดับ

- หิรัญญิการ์
- ชมนาด
- กระดังงาสงขลา
- การเวก
- สายหยุด
- โมกต่าง
- เล็บมือนาง



พืชอื่น ๆ (สมุนไพร)

- การบูร
- ม้ากระทืบโรง
- กำลั้งเสือโคร่ง
- เถาเอ็นอ่อน

วิธีการขยายพันธุ์มะปรางให้ได้ผลดี



การทาบกิ่ง



ข้อดี

- ตรงตามพันธุ์
- ใช้เทคนิคและความชำนาญน้อยกว่า การเสียบยอด และการติดตา
- คัดเลือกกิ่งพันธุ์ที่ได้ค่อนข้างขนาดใหญ่ตามต้องการ
- ได้ต้นมะปรางพันธุ์ดีที่มีระบบรากแก้วจากต้นตอ
- เจริญเติบโต โตเร็ว ต้นสมบูรณ์ ให้ผลผลิตเร็ว
- ขยายพันธุ์ได้ไว
- ใช้เวลาประมาณ 45 วัน ทาบทัด
- มีอัตราการรอดชีวิตสูงถึงร้อยละ 90

ข้อเสีย

- ต้องมีการเพาะกล้าต้นมะปรางเป็นต้นตออายุ 6 เดือน-1 ปีก่อน จึงนำมาทาบกิ่งได้
- เปลือกกิ่ง ได้จำนวนต้นพันธุ์น้อยกว่า การเสียบยอด
- ต้องทำนังร้าน
- หากทาบกิ่งให้ช่วงฤดูแล้ง ต้องดูแลไม่ให้ ตุ่มดินของต้นตอแห้งขาดน้ำ ควรรดน้ำอย่างน้อยที่สุด 7 วัน/ครั้ง

การเสียบยอด



ข้อดี

- ตรงตามพันธุ์
- มีระบบรากแก้วจากต้นตอ
- ใช้เฉพาะส่วนยอด ไม่เปลืองกิ่ง
- ได้ต้นพันธุ์จำนวนมาก
- ดูแลง่าย

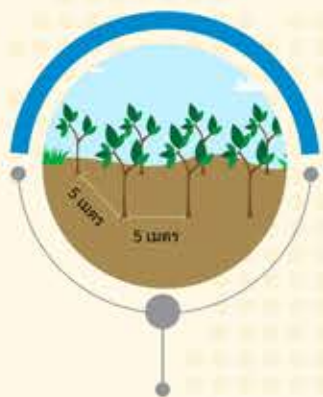
ข้อเสีย

- ต้องมีการเพาะกล้าต้นมะปรางเป็นต้นตออายุ 6 เดือน-1 ปีก่อน จึงนำมาเสียบยอดได้
- ต้องใช้เทคนิคและต้องมีความชำนาญมากกว่า การทาบกิ่ง
- ต้องผ่าเนื้อไม้เข้าไปจึงอาจมี เชื้อโรคเข้าทำลายได้ง่าย
- มีอัตราการตายประมาณร้อยละ 30
- ต้นโตช้า ให้ผลผลิตช้า

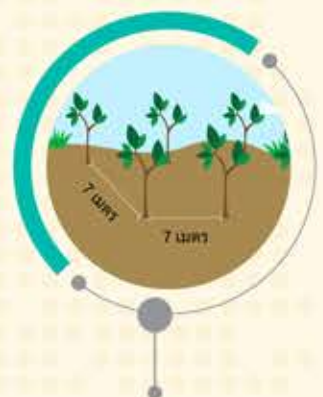
วิธีการปลูกมะปรางหวานในพื้นที่ตำบลสมรทมน



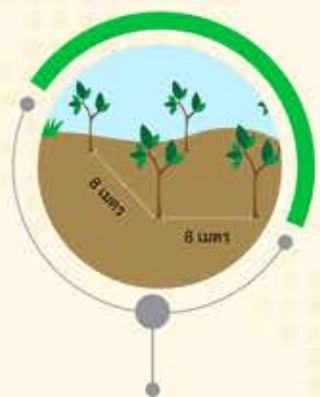
01 เตรียมดินโดยไถพรวนดินและปรับพื้นที่ให้สม่ำเสมอ เลือกใช้ต้นพันธุ์ที่ได้จากการทาบกิ่ง หรือเสียบยอด ควรปลูกในช่วงต้นฤดูฝน



02 ระยะปลูก ใช้ระยะปลูก 5 x 5 เมตร หรือ 6 x 6 เมตร สำหรับพื้นที่ขนาดเล็ก จะทำให้ได้จำนวนต้นต่อไร่มาก สามารถเก็บผลผลิตได้ 2-3 ครั้งก่อนที่ทรงพุ่มจะชนกัน สามารถทาบกิ่งหรือตัดยอดสำหรับใช้เสียบยอดจากพุ่มที่กำลังจะชนกันได้ เหมาะสำหรับเกษตรกรที่มีพื้นที่น้อย หรือผู้ที่ต้องการผลิตต้นพันธุ์จำหน่าย



03 ระยะปลูก 7 x 7 เมตร เหมาะสำหรับพื้นที่ขนาดกลาง



04 ระยะปลูก 8 x 8 เมตร เป็นระยะปลูกที่แนะนำตามหลักวิชาการ ถึงแม้ว่าจะได้จำนวนต้นต่อไร่น้อยกว่าระยะปลูกอื่น ๆ แต่ระยะปลูกนี้ทรงพุ่มจะไม่ชนกัน สามารถใช้เครื่องจักรกลในการดูแลแปลงง่ายต่อการจัดการ เหมาะสำหรับเกษตรกรที่มีพื้นที่ขนาดใหญ่



05 ขนาดหลุม 30 x 30 เซนติเมตร 50 x 50 เซนติเมตร



06 รองกันหลุมด้วย 3 วิธี
1. ปุ๋ยคอกร่วมกับเชื้อราไตรโคเดอร์มา
2. ปุ๋ยคอกร่วมกับแกลบดิบ
3. ฟุราดาน ปุ๋ยคอกผสมดินกลบหลุม



07 สำหรับพื้นที่ลุ่มน้ำท่วมถึง 2 ใน 3 ของหลุม จากนั้นนำต้นพันธุ์ดีวางลงในหลุมโดยให้ระดับของตุ้มดินดันตอสูงกว่าปากหลุมประมาณ 20 เซนติเมตร จากนั้นใช้มีดกรีดจากก้นตุ้มขึ้นมาถึงปากหลุมทั้ง 2 ด้านซ้ายและขวา ดึงถุงพลาสติกออกอย่างระมัดระวังอย่าให้ดินแตก กลบดินที่เหลือนลงในหลุมและกลบพูนโคนให้หลุมตุ้มดิน กดดินบริเวณโคนต้นให้แน่น ปักไม้หลักและผูกเชือกยึดเพื่อป้องกันลมโยก หาวสตุ้มดินบริเวณโคนต้น เช่น ฟางข้าว หรือหญ้าแห้ง ทั้งนี้ควรคลุมให้ห่างจากโคนต้น ประมาณ 30 เซนติเมตร เพื่อป้องกันเชื้อรา รดน้ำให้ชุ่ม ทำร่มเงาเพื่อช่วยพรางแสงแดด และแกะพลาสติกที่พื้นรอยทาบกิ่งเมื่อครบ 1 เดือน



08 สำหรับพื้นที่ดอน พื้นที่ที่มีความสม่ำเสมอ น้ำท่วมไม่ถึง หลังจากรองกันหลุมแล้ว ใส่ดินตามลงไป นำต้นพันธุ์วางลงในหลุมให้ตุ้มดินเสมอกับปากหลุมเล็กน้อย แล้วกลบดินเสมอกับปากหลุม กดดินบริเวณโคนต้นให้แน่น ปักไม้หลักและผูกเชือกยึด เพื่อป้องกันการโยกจากลม รดน้ำให้ชุ่ม ทำร่มเงาเพื่อช่วยพรางแสงแดด และแกะพลาสติกที่พื้นรอยทาบกิ่งเมื่อครบ 1 เดือน

วิธีการดูแลรักษามะปรางที่เหมาะสม

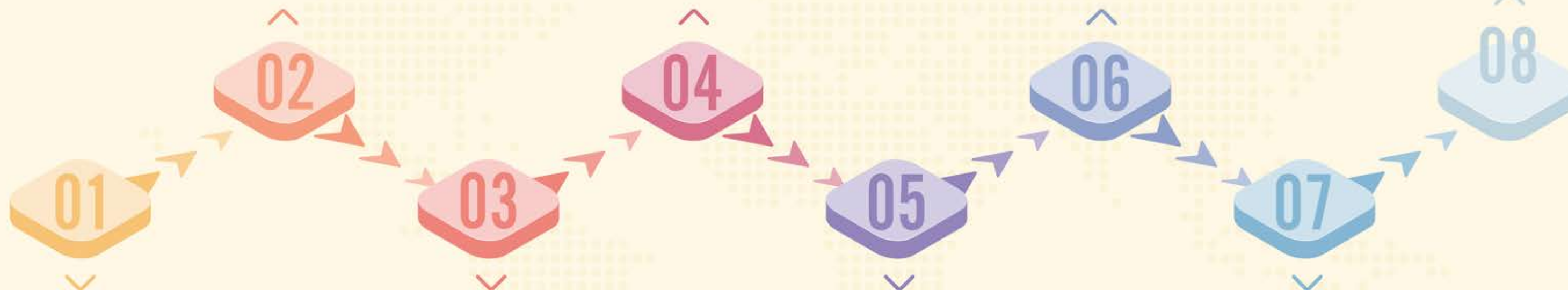


- การให้น้ำ สามารถรดน้ำด้วยสปริงเกอร์หรือลากสายยาง รดน้ำวันเว้นวัน พอรากเดินแล้วให้รดน้ำ 3 ครั้ง/สัปดาห์ นาน 3 นาที/ 5 นาที/ 7 นาทีต่อโซน ขึ้นกับความชื้นในดินขณะนั้น

- อายุประมาณ 3 ปีขึ้นไป จะเริ่มให้ผลผลิต ให้น้ำเฉพาะช่วงหน้าร้อน เพราะรากเริ่มหาน้ำและอาหารเองได้ ปรับเปลี่ยนการให้ปุ๋ย ช่วงที่ต้นมะปรางเริ่มแตกใบอ่อนและมีการเจริญเติบโตทางใบ ฉีดสารป้องกันแมลงกัดต่อยอด เช่น เอส-85 คาร์บาริล เมื่อใบแก่พักตัวและสะสมอาหาร งดให้น้ำ ใส่ปุ๋ยสูตร 12-24-12 อัตรา 0.5-1 กิโลกรัม/ต้น

- ระยะดอกบาน ช่วงที่ดอกบานเต็มที่และติดผลขนาดเล็ก ให้น้ำอย่างต่อเนื่องและเพิ่มปริมาณน้ำที่ละน้อยเพื่อป้องกันผลอ่อนร่วง บำรุงผลด้วยปุ๋ย เช่น สูตร 13-13-21, 15-5-20 อัตราไม่เกินครึ่งกิโล หรือประมาณ 300-400 กรัม/ต้น แล้วฉีดฮอร์โมนร่วมทางใบ-ช่วงการพัฒนาผล ให้น้ำอย่างสม่ำเสมอ 3-5 วัน/ครั้ง ใช้สารป้องกันกำจัดโรคและแมลง เมื่อผลโตเต็มที่ใกล้เก็บเกี่ยวงดให้น้ำเพราะจะทำให้ผลแตกและไม่หวาน งดการใช้สารเคมี

- หลังเก็บผลผลิตเสร็จให้พักต้นประมาณ 2 เดือน พอเข้าเดือนพฤษภาคม จะเริ่มตัดแต่งกิ่งให้โปร่ง และใส่บำรุงต้นหลังตัดแต่งกิ่งเสร็จใส่ปุ๋ยคอก 5-10 กิโลกรัม/ต้น หลังจากนั้น 2 เดือน ใส่ปุ๋ยสูตรเสมอ อัตรา 0.5-1 กิโลกรัม/ต้น ควรตัดหญ้า 5 สัปดาห์/ครั้ง หรือประมาณ 10 ครั้ง/ปี ทั้งนี้ขึ้นกับความยาวของหญ้าในแต่ละแปลง



- หลังปลูก ถึงอายุ 1 เดือน ยังไม่ตัดหญ้า เพื่อเป็นการคลุมความชื้นหน้าดินทำให้หน้าดินและรากไม้โคนแตกแผ่

- อายุ 3-4 เดือน หาววัสดุคลุมดินบริเวณโคนต้น เช่น ฟางข้าว หรือหญ้าแห้ง ควรคลุมให้ห่างจากโคนต้น อย่างน้อย 15 เซนติเมตร แต่ไม่เกิน 30 เซนติเมตร เพื่อป้องกันเชื้อราเข้าทำลายต้น การให้ปุ๋ยให้ปุ๋ยสูตรเสมอ เช่น 15-15-15 หรือ 16-16-16 อัตรา 400 กรัม/ต้น และปุ๋ยคอก อัตรา 15 กิโลกรัม/ต้น ใส่รอบโคนต้นปลายทรงพุ่ม ใส่ปุ๋ยเคมีก่อนตามด้วยปุ๋ยคอกด้านบนเพื่อป้องกันปุ๋ยเคมีระเหิดและทยอยให้ปุ๋ยไปเรื่อย ๆ โดยเพิ่มปริมาณตามขนาดต้นไปจนกว่าต้นจะโตให้ผลผลิตได้

- เมื่อมะปรางเริ่มแทงช่อดอกและดอกเริ่มบาน กระตุ้นตาดอกและบำรุงดอกด้วยปุ๋ย เช่น สูตร 0-52-34, 0-24-24, อัตรา 2 กิโลกรัม/ต้น ให้น้ำเล็กน้อยแค่ดินเปียกและให้น้ำต่อเนื่อง ใช้สารกำจัดโรคและแมลง และควรหยุดใช้สารเคมีทุกชนิดเมื่อดอกบาน

- ผลผลิตจะเริ่มเก็บเกี่ยวได้ช่วงปลายเดือนมกราคม ถึง ต้นมีนาคม ซึ่งมีอายุประมาณ 75-90 วันหลังออกดอก